

sorgir els grups d'havaneres que allarg de temps s'han anat popularitzant i convertint-se en música popular. A Cuba desconeixen les nostres havaneres i també cal dir que les seves les tenen com a molt oblidades. Ha estat una experiència molt emocionant reactivar la memòria de molts cubans amb les seves havaneres.

És bo el nivell musical a Cuba?

És absolutament extraordinari. Fins i tot em vaig emocionar amb alguns dels concerts, la música es respira per tot arreu... No només en els concerts, en els bars, en els carrers, és un element bàsic allà a Cuba. Té una qualitat excepcional, ja no només perquè la porten dintre com aquí el flamenc que és una cosa visceral, a banda d'això, avui en dia els músics estan molt ben preparats. Curiosament, a Cuba hi ha moltes coses que no funcionen però l'ensenyament funciona i especialment l'ensenyament de la música. És com una religió i el nivell és absolutament extraordinari no només en la música de salsa (molt representativa dels Cubans) sinó també amb les corals. Vam tenir ocasió de sentir corals i altres formacions musicals de música clàssica amb un nivell extraordinari.

Com heu trobat el país?

A banda del nivell musical que com he dit és extraordinari, el país està de "potes enlaire". Hi vaig anar fa dos anys acompanyant la Indira i ja era precari, però ara està molt pitjor. Entre el boicot dels EUA que ha fet que el turisme que arribava de Miami, que està allà a tocar, pràcticament s'hagi extingit. Els hotels estan mig abandonats. També tenien l'ajuda que rebien de Veneçuela i ara aquest país prou feina tenen per tirar endavant. Per tant, entre una cosa i una altra, el país ha quedat en un estat precari total, fins al punt que no trobes les coses més bàsiques tot i tenir diners per pagar-les. Hi ha cues per a tot arreu per tal de poder obtenir allò que necessites. Malgrat tot això, jo vaig tornar amb la sensació, igual que la primera vegada, que viuen més feliços que nosaltres. La seva filosofia de vida és diferent.

Teniu previst de tornar-hi?

Serà difícil ja que la Indira ja fa quatre anys que hi va i d'alguna manera ja té el nom fet. Evidentment, si hi ha oportunitat, s'hi tornarà. Ara ella té el seu interès centrat en Mèxic perquè ha descobert que hi ha una zona d'aquest país, concretament, el Yucatán, on també són populars les havaneres. Ha proposat a la casa de discos on està un repertori mexicà líric i és probable que aquesta tardor fem una gira per Mèxic, per tant, es fa un canvi de país. Això no vol dir que si es presenta l'ocasió, tornarem amb molt de gust a Cuba.

Tu i la Indira feu un bon tàndem musical. Des de quan?

Amb la Indira vam fer un bon tàndem de parella, però hi havia molta diferència d'edat i no va acabar de funcionar, tot i que es podria considerar que sí, perquè la nostra relació és magnífica. El tàndem musical ha funcionat extraordinàriament bé i espero que sigui per molts anys, perquè ens entenem perfectament en aquest aspecte.

La pregunta del milió... Creus que a Caldes es fa prou per promocionar la música i la cultura en general?

A Caldes es fa molt per promocionar la cultura i la música. He parlat amb l'alcalde i amb el regidor que s'encarrega d'aquesta àrea i els he fet saber que sempre tindran el meu suport, tant és el color que tingui l'ajuntament, jo hi seré. Si em preguntes si es fa prou, et diré que mai es fa prou. Moltes vegades m'he discutit amb els polítics d'aquí per la part econòmica que dediquen a la cultura. Si a Catalunya ens coneixen arreu del món, és gràcies a Gaudí, a Mompou, a Cadafalch, a Casals... i no se n'adonen d'això. Es comprova que no se n'adonen, perquè el pressupost que s'hi dedica és minso. És una contradicció que no acabo d'entendre. La cultura, des del meu punt de vista, és allò que ens diferencia dels irracionals. I per tant requereix un esforç primordial i, en canvi, els polítics (no parlo ara dels locals) del govern, fa la sensació, que no se n'adonen. No es creuen el tema cultural.

En el meu llibre explico una anècdota que em va passar amb el President Pujol: després d'un concert que li va agradar molt, em va venir a felicitar i em va dir: "Ja s'ho ha rumiat vostè, que es podria dedicar a això de la música". Vaig pensar "es deu pensar que soc un amateur, com els grallers o així". Tenen el concepte que els artistes som una mena de bohemis que anem pel món de qualsevol manera, uns aficionats... No concedeixen que hi pugui haver un artista que s'hi dediqui. No hi creuen. En la cultura s'hi ha d'apostar de totes... Totes! Perquè amb la cultura i el coneixement està el que ens pot convertir en una societat millor.

L'entrevista ha estat un plaer. Indira i Antoni, moltes felicitats pels vostres èxits per arreu i esperem que durant molt de temps ens continueu fent la vida més agradable amb la vostra música.